

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI
IXTISOSLASHTIRILGAN TA’LIM MUASSASALARI AGENTLIGI
HUZURIDAGI PEDAGOGIK MAHORAT VA XALQARO BAHOLASH
ILMIY-AMALIY MARKAZI**

**MAKTABGACHA TA’LIM TASHKILOTI MUSIQA RAHBARLARINI
TANLOV ASOSIDA ISHGA QABUL QILISH SINOVI UCHUN
FOYDALANILADIGAN TEST TOPSHIRIQLARI
SPETSIFIKATSIYASI**

Toshkent – 2026

MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI MUSIQA RAHBARLARINI TANLOV ASOSIDA ISHGA QABUL QILISH SINOVI UCHUN FOYDALANILADIGAN TEST TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI

Mazkur spetsifikatsiya maktabgacha ta'lim tashkiloti musiqa rahbarlarini ishga qabul qilish sinovida foydalaniladigan test topshiriqlarining mazmuni, qamrovi, turi, shakli, baholash mezoni va o'tkazilish tartibiga qo'yilgan talablarni aks ettiradi.

I. Umumiy tamoyillar

Baholashning asosiy maqsadi maktabgacha ta'lim tashkilotlari musiqa rahbarlarining fan bo'yicha nazariy bilimlari, amaliy ko'nikmalari va kasbiy kompetensiyalarini kompleks baholashdan iborat.

Test topshiriqlari kasbiy faoliyatda zarur bo'ladigan bilimlarni tanish va notanish vaziyatlarda qo'llash, muammoli holatni tahlil qilish hamda maqbul yechimni tanlashga yo'naltiriladi.

II. Me'yoriy asoslar

1. O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirining 2026-yil 15-iyundagi 203-son "Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi tizimidagi davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlari va umumiy o'rta ta'lim muassasalari xodimlarini tanlov asosida ishga qabul qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi buyrug'i.

III. Baholash qamrovi

Maktabgacha ta'lim tashkiloti musiqa rahbarligi yo'nalishi bo'yicha 40 ta test topshirig'i taqdim etiladi va ularni bajarish uchun 60 daqiqa vaqt beriladi. Test topshiriqlarida yagona to'g'ri javobni talab qiladigan (Y1), moslashtirishni talab qiladigan (Y2) hamda ketma-ketlikni talab qiladigan (Y3) yopiq turdagi topshiriqlardan foydalaniladi. Test topshiriqlarining mazmun sohasi va baholanadigan bilim hamda ko'nikmalar bo'yicha taqsimoti quyidagi jadvalda aks etgan:

Mutaxassislik fanidan tuziladigan test topshiriqlarining mazmun sohasi va baholanadigan bilim va ko'nikmalari bo'yicha taqsimoti

1-jadval

Mazmun soha	Baholanadigan konstruktlar	Testlar soni
1. Musiqa elementar nazariyasi (1-10 savollar)		
Musiqa elementar nazariyasi	- Musiqiy tovush va uning xususiyatlarini bilish; - musiqiy tizim, haqida bilish;	10

	- tovushqator, pog'onalar haqida bilish; - oktavali tizim, diapazon, registr haqida bilish; - temperatsiyalangan soz tushunchasini bilish; - alteratsiyam belgilarini farqlay olish; - tovushlar engarmonizmini farqlash; - nota yozuvi tizimi, kalitlarni farqlay olish; - tovush cho'zimlari va ularni uzaytirish belgilarini aniqlash; - pauzalar turlarini farqlay olish; - musiqaning ifoda vositalarini to'g'ri qo'llash; - nota yozuvini qisqartirish belgilarini farqlay olish; - metr turlarini aniqlash; - musiqadagi temp turlarini farqlay olish; - major va minor lad turlarini farqlay olish; - tonallikning kvinta davrasi tizimi bo'yicha aniqlay olish; - intervallarni notalardan tuzish va ularni ijroda farqlay olish; - akkordlar va uning turlarini tuzishni bilish;	
2. Musiqa tarixi (11-20 savollar)		
O'zbek xalq musiqa ijodi	-O'zbek xalq musiqa ijodining rivojlanish bosqichlarini bilish; -folklor musiqa janri turlarini farqlash; -kasbiy musiqa janrlarini farqlay olish; -maqom san'ati va uning turlarini farqlash; -mahalliy uslublarni farqlash; -milliy cholg'ularning kelib chiqish tarixini va ijrochilik uslublarini farqlay olish;	10
3. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida musiqa o'qitish metodikasi (21-40 savollar)		
Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa o'qitish metodikasi	-Maktabgacha ta'limda musiqa o'qitish metodikasining maqsad va vazifasini bilish; -maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalar uchun musiqa mashg'ulotlarni rejalashtirishni bilish; -musiqa mashg'ulotlari faoliyatini to'g'ri tashkil etish; - guruhlar kesimida bolalar uchun musiqa mashg'ulotlari mazmuni va ko'rsatmalarini bilish; - guruhlar kesimida bolalar bilan o'tkaziladigan ertaliklarni bilish; - guruhlar kesimida bolalar uchun tavsiya etilgan musiqiy asarlar ro'yxatini bilish;	20

	- guruhlar kesimida bolalar uchun musiqiy ritmik harakatlarni aniqlay olish; -musiqiy-didaktik o'yin va mashqlarni amaliyotda qo'llash; -bolalar cholg'u asboblariida ijro usullarini amaliyotda qo'llash; -o'zbek milliy raqs harakat turlarini mashg'ulotlarda qo'llash; -musiqqa mashg'uloti faoliyatlari uchun tanlangan repertuarlarni ijro etishni bilish; -bolalar folklor qo'shiqlarining ijro usullarini tahlil qilish; -xorijiy kompozitorlar yaratgan bolalar musiqa asarlarini amaliyotda qo'llash; -o'zbek bolalar kompozitorlari yaratgan asarlarni farqlash, ularni amaliyotda qo'llash; - MTTda bayram tadbirlarini tashkil etishni yo'llarini amaliyotda qo'llay olish;	
--	--	--

Kognitiv ko'nikmalar taqsimoti

2-jadval

T/r	Kognitiv daraja	Izohi
1	Bilish	Fanga doir nazariy ma'lumotlar, atamalar, qoidalar, tushunchalarni eslab qolish, ularning mazmuni, maqsadi va qo'llanilishini tushunish
2	Qo'llash	Bilim, tushunchalarni kontekstlarda qo'llay olish
3	Mulohaza qilish	Faktlar, dalillar, fikrlarni taqqoslash, tahlil qilish, taxmin qilish va xulosa(lar) chiqarish

IV. Baholash mezonlari

Test topshiruvchining umumiy natijasini (raw score) hisoblash uchun har bir to'g'ri javob uchun 2,5 ball, noto'g'ri javob uchun ball berilmaydi. Umumiy eng yuqori natija 100 ballni tashkil etadi.

V. Imtihon tartibi

Test topshiruvchi imtihonga shaxsini tasdiqlovchi hujjat bilan keladi va test tashkilotchisi tomonidan belgilangan tartibga rioya qiladi. Imtihon boshlanishidan oldin test topshiruvchilarga topshiriqlarni bajarish hamda javoblarni belgilash tartibi tushuntiriladi.

Taqiqlangan vositalar: imtihon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet, quloqchin, elektron eslatma, ruxsat etilmagan bosma yoki elektron materiallardan foydalanish qat'iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko'chirish, yordam so'rash yoki yordam berish, imtihon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish va nazoratchi ko'rsatmalariga amal qilmaslik taqiqlanadi. Qoidabuzarlik aniqlanganda, belgilangan tartibda rasmiylashtiriladi va test topshiruvchi imtihondan chetlashtirilishi mumkin.

VII. Tavsiya etiladigan asosiy adabiyotlar

1. "Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida musiqa". U.K.Rahmonov, A.A. Ergashev. Toshkent-2021.
2. "Ilk Qo'shiqlarim" Y. Ten "Maktabgacha ta'lim vazirligi muassasligidagi "Axborot va pedagogika texnologiyalari innovatsion markazi" MChJ
3. Musiqa elementar nazariyasi. Garmoniya Ibraximjanova G.A., Urmanova L.A., Xodjayeva M. X., Xalilov F.N. Toshkent-2017
4. Элементарная теория музыки. Б. Алексеев, А. Мясоедов. Москва.: Музыка-1986
5. Musiqaning elementar nazariyasi bo'yicha mashq va vazifalar to'plami. Q. Rahimov. Toshkent-O'zbekiston-2006
6. Musiqa lug'ati. I. Akbarov. Toshkent-1987
7. Musiqaning elementar nazariyasi. Rahimov Q. Toshkent-2007
8. Solfedjio. O. Abdullayeva. Toshkent-2010
9. Solfedjio. O.Azimov. Toshkent-2014
10. Solfedjio. N. Rajabova. Toshkent 2004
11. Musiqa nazariyasi (Solfedjio) SH. Jalilov Buxoro-2022
12. M.B. Agayeva. Musiqa nazariyasi Toshkent-2016
13. O'zbek musiqasi tarixi. A.Jabborov, S.Begmatov, M.Azamov Toshkent-2018
14. O'zbek musiqasi tarixi. Madrimov B.X. Toshkent-2018
15. O'zbek an'anaviy cholg'ulari. S.Begmatov, M.Matyokubov. Toshkent-2008
16. Oiladosh cholg'ularni o'rganish. Kayumov Ibragim Fayzullayevich. Buxoro - 2020
17. O'zbek milliy cholg'usozlik tarixi. Anvar Liviye. Toshkent-2005
18. O'zbek musiqasi adabiyoti. N.Yuldasheva, N.Raxmatova Toshkent-2016
19. O'zbek musiqasi tarixi. Sh.Ayxodjayeva, Sh.Ergasheva, A.Zokirov Toshkent-2021
20. O'zbek xalq musiqasi madaniyati. S.Mannopov . Toshkent-2004
21. O'zbek xalq musiqasi ijodi. H.Nurmatov, N.Yo'ldosheva. Toshkent-2007
22. O.Ibrohimov Maqom asoslari. Toshkent-2023
23. Maqom ritmlari solfedjio darslarida. S.K. Matyakubova. Toshkent-2011
24. Musiqa tarixi. Ibrohimov O.A., Xudoyev G'.M. Toshkent-2018
25. Bastakorlar ijodi. So'injon Begmatov. Toshkent-2017
26. O'zbek xalq cholg'ularida ijrochilik. A.H.Liviye. Toshkent-2001
27. An'anaviy o'zbek musiqasi asoslari. Rustam Abdullayev. Toshkent-2022

28. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida musiqa tarbiyasi. B.Boltayev, J.A.Xodjayev. Toshkent-2021
29. Musiqa savodi, metodikasi va ritmika. Nafisa Yusupova. Toshkent-2010
30. "Keling birga kuylaymiz". Ulug'bek Mirzahmedov. Toshkent-2017
31. Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa o'qitish metodikasi. G.Sharipova, Sh. Yakubova. Toshkent-2017
32. Maktabgacha ta'limda musiqa o'qitish metodikasi. N.Rejametova Toshkent 2024
33. Bolalar musiqa asarlari ustida ishlash. D.A.Karimova, Sh.A.Yakubova Toshkent-2016
34. "Ilk qadam" davlat o'quv dasturi. Toshkent-2022

VIII. Eslatma

Test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan manbalarda aks etgan qonunchilik, kasbiy mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi. Biroq topshiriqlar manbalardan to'g'ridan-to'g'ri olinmaydi. Test topshiriqlari talabgorning kasbiy vaziyatlarni tahlil qilish, bilimni amaliyotda qo'llash va asosli qaror qabul qilish ko'nikmalarini baholashga qaratiladi.